

ROMÂNIA
MINISTERUL PUBLIC
PARCHETUL DE PE LÂNGĂ ÎNALTA
CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția de urmărire penală și criminalistică
Nr.11059/6239/II-2/2008

OPERATOR DATE
NR.3883

REZOLUȚIE

26.11.2008

MARIUS IACOB - Procuror Șef al Secției de urmărire penală și criminalistică din cadrul Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

Examinând plângerile formulate de numitul VASILE PARASCHIV și președintele Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România împotriva soluției adoptate în dosarul nr.924/P/2008 al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de urmărire penală și criminalistică,

CONSTAT:

La data de 08.07.2008, președintele Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România a sesizat Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție cu privire la faptele săvârșite, în perioada 1963-1989, de ofițerii și subofițerii Ministerului de Interne (structurile de miliție și securitate), magistrații militari și civili, activiștii de partid și colaboratorii securității, medicii psihiatri și care „au constatat în cercetarea abuzivă a luptătorului anticomunist VASILE PARASCHIV, în răpirea și torturarea repetată a acestuia, în utilizarea psihiatriei pentru reprimarea sa, în supunerea lui la tratamente crude, inumane și degradante”, represiunea sistematică exercitată asupra persoanei vătămate fiind fundamentată exclusiv pe motive politice, ca urmare a acțiunilor pe care le-a întreprins în susținerea drepturilor și libertăților fundamentale pe care statul comunist le refuza cetățenilor săi.

În cuprinsul plângerii s-a precizat că răspunderea penală pentru faptele sesizate este imprescriptibilă în conformitate cu prevederile art.I din Convenția ONU asupra imprescriptibilității crimelor de război și a crimelor împotriva umanității adoptată la 26.11.1968, coroborate cu prevederile Statutului Tribunalului Militar Internațional de la Nurnberg, „persecuțiile pe motive politice” fiind incluse în categoria „crimelor împotriva umanității”.

S-a menționat, totodată, că de la data săvârșirii faptelor și până în momentul formulării plângerii penale, cursul prescripției a fost suspendat conform dispozițiilor art.128 C.p., existând o „împrejurare de neînălțurat” care a împiedicat punerea în mișcare a acțiunii penale. În acest sens, s-a arătat că în perioada anterioară anului 1990, sesizarea organelor de urmărire penală ar fi fost de neconceput, iar după decembrie 1989, în absența unei condamnări oficiale a regimului comunist de către statul român (survenită la 18.12.2006, prin discursul din Parlament al Președintelui României), victimele regimului comunist și familiile acestora s-au dovedit reținute în a se adresa justiției pentru a solicita tragerea la răspundere penală a persoanelor care le-au violat în modul cel mai grav cele mai elementare drepturi și libertăți cetățenești.

Cauza a fost înregistrată la Secția Parchetelor Militare sub nr.58/P/2008.

La data de 08.07.2008, s-a procedat la audierea persoanei vătămate VASILE PARASCHIV, care a declarat că timp de peste 25 ani, între 1963 și 1989, a fost „urmărit de Securitate, torturat, bătut cu sălbăcie, iradiat și amenințat cu moartea” pentru a-l determina să renunțe la atitudinea ostilă față de regimul comunist și revendicările sale.

Prin ordonanța nr.58/P/2008, din 11.07.2008, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția Parchetelor Militare s-a dezinvestit în favoarea Secției de urmărire penală și criminalistică în raport de incidența prevederilor art.35 C.p.p.

În temeiul dispozițiilor art.228 alin.1 C.p.p. rap. la art.10 lit.g C.p.p. cu referire la art.121 și urm. C.p., prin rezoluția nr.924/P/2008, din 29.10.2008, a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de urmărire penală și criminalistică, s-a dispus neînceperea urmăririi penale sub aspectul săvârșirii infracțiunilor prev. de art.20 C.p. rap. la art.174 C.p., art.189 C.p., art.267¹ C.p., art.266 C.p., art.250 C.p., art.267 C.p.,

art.246 C.p., art.247 C.p., art.289 C.p. și art.291 C.p., cu privire la faptele sesizate de persoana vătămată PARASCHIV VASILE.

S-a constatat că răspunderea penală pentru cea mai gravă dintre infracțiunile a căror săvârșire a fost sesizată de persoana vătămată, și anume cea prevăzută de art.20 C.p. rap. la art.174 C.p., se prescrie într-un termen de 15 ani, care a început să curgă la 23.12.1989 și s-a împlinit la 22.12.2004, plângerea penală fiind formulată după această dată.

S-a reținut că până la data de 23.12.1989 cursul prescripției a fost suspendat, datorită imposibilității punerii în mișcare a acțiunii penale pentru fapte de natura celor sesizate de persoana vătămată, ulterior acestui moment accesul la justiție fiind liber.

S-a apreciat că infracțiunile ce au format obiectul cercetărilor nu fac parte din categoria celor contra păcii și omenirii pentru care prescripția nu înlătură răspunderea penală. Au fost înlăturate argumentele invocate de Institutul de Investigarea a Crimelor Comunismului în România cu privire la aplicarea dispozițiilor Convenției ONU și Statutului Tribunalului Militar Internațional de la Nurnberg, deoarece faptele descrise nu pot fi încadrate în categoria crimelor împotriva umanității, astfel cum au fost definite de Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale din anul 1998.

Soluția de neurmărire penală este contestată atât de reprezentantul Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România, cât și de numitul VASILE PARASCHIV conform dispozițiilor art.278 C.p.p., fiind reiterate motivele expuse în plângerea penală. Se apreciază, de asemenea, că în mod greșit a fost invocat de către procuror Statutul de la Roma, ale cărui prevederi nu sunt aplicabile faptelor comise anterior intrării sale în vigoare.

Plângerile sunt neîntemeiate, urmând a fi respinse din următoarele considerente:

Potrivit dispozițiilor art.121 alin.1 C.p., prescripția înlătură răspunderea penală pentru infracțiunea săvârșită. Potrivit naturii sale juridice, prescripția răspunderii penale este o cauză de stingere a răspunderii penale și, implicit, o cauză care împiedică punerea în mișcare sau exercitarea acțiunii penale. Ea face să se stingă dreptul statului de a trage la răspundere penală pe infractor și obligația acestuia de a răspunde penal. Este o renunțare anticipată la acțiunea penală, sub rezerva îndeplinirii condiției privitoare la termenul prescripției. Termenele de

prescripție a răspunderii penale sunt cele prevăzute în cuprinsul art.122 C.p.p.

În speță, s-a solicitat efectuarea de cercetări sub aspectul comiterii infracțiunilor prev. de art.20 C.p. rap. la art.174 C.p., art.189 C.p., art.267¹ C.p., art.266 C.p., art.250 C.p., art.267 C.p., art.246 C.p., art.247 C.p., art.289 C.p. și art.291 C.p.

Dintre acestea, infracțiunea cea mai gravă din punct de vedere al pedepsei este tentativa la infracțiunea de omor deosebit de grav, sancționată de lege cu detențiune pe viață sau cu închisoare de la 15 la 25 ani.

În raport de pedeapsa prevăzută de lege, termenul de prescripție a răspunderii penale este cel indicat în art.122 alin.1 lit.a C.p., de 15 ani, care a început să curgă, cum în mod corect s-a reținut de către procuror, la data de 23.12.1989 (căderea regimului comunist determinând încetarea cauzei de suspendare a cursului prescripției) și s-a împlinit la 23.12.2004. Nu se poate susține că și ulterior datei de 23.12.1989 cursul prescripției a fost suspendat în temeiul dispozițiilor art.128 C.p., deoarece accesul la justiție a fost liber, neexistând nici o împrejurare de neprevăzut (caz fortuit) ori de neînlăturat (forță majoră) care să împiedice punerea în mișcare a acțiunii penale.

În speță nu sunt aplicabile nici prevederile art.121 alin.2 C.p., potrivit cărora „prescripția nu înlătură răspunderea penală în cazul infracțiunilor contra păcii și omenirii”. Faptele ce formează obiectul plângerii penale nu sunt dintre cele incriminate ca „infracțiuni contra păcii și omenirii”, definite în cuprinsul Titlului XI, art.356 – 361 din Codul penal (propaganda pentru război, genocidul, tratamentele neomenoase, distrugerea unor obiective și însușirea unor bunuri, distrugerea, jefuirea sau însușirea unor valori culturale).

De asemenea, faptele sesizate nu pot fi incluse în categoria crimelor împotriva umanității astfel cum sunt definite acestea prin dispozițiile art.6 lit.c din Statutul Tribunalului Militar Internațional de la Nurnberg, și anume, „exterminarea, înrobirea, deportarea sau alte acte inumane comise împotriva oricărei populații civile înainte și în timpul războiului sau persecutarea pe motive politice, rasiale sau religioase în executarea sau în legătură cu orice crimă care intră sub jurisdicția tribunalului, cu violarea sau nu a dreptului național al statului unde au fost comise aceste acte”.

Rezultă din conținutul definiției susmenționate că, pentru a fi apreciate ca fiind crime împotriva umanității, faptele penale trebuie să fie comise împotriva unei populații civile, condiție care nu este îndeplinită în prezenta cauză.

Aceiași concluzie se desprinde, de altfel, din chiar înțelesul noțiunii de „crime împotriva umanității”, termenul de umanitate fiind definit în Dicționarul Explicativ al Limbii Române ca „totalitatea oamenilor”, „omenire”, „colectivitate de oameni”.

Statutul de la Roma al Curții Penale Internaționale, invocat de procuror în rezoluția de neurmărire penală, cuprinde o definiție a crimelor împotriva umanității care nu face altceva decât să o completeze și explicitizeze pe cea la care ne-am referit anterior.

În consecință, în temeiul dispozițiilor art.278 alin.1 C.p.p.,

DISPUN:

1.Respingerea, ca neîntemeiate, a plângerilor formulate de numitul VASILE PARASCHIV și președintele Institutului de Investigare a Crimelor Comunismului în România împotriva rezoluției nr.924/P/2008, din 29.10.2008, a Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – Secția de urmărire penală și criminalistică.

2.Comunicarea soluției.

PROCUROR ȘEF SECȚIE

MARIUS IACOB

